

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15C/376/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314214206
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8314214206.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v právnej veci žalobcu AB 1 B. V, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077XX, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 560 07 043, právne zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, proti žalovanému H. F., X.. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX R., o zaplatenie 467,45 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 313,33 eur spolu s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 09.10.2013 do zaplatenia a náhradu trov konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 9,24 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 32,66 eur, a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Návrh žalobcu do výšky 154,12 eur z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca podal G. XX.XX.XXXX na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 467,45 eur s príslušenstvom, t.j. vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 45,61 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 467,45 eur od 02.12.2014 do zaplatenia a trov konania, titulom pohľadávky vzniknutej z poskytnutého úveru, ktorý žalovaný nesplácal riadne a včas.

Žalobu odôvodnil tým, že na základe Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorú žalovaný uzatvoril s jeho právnym predchodcom, spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému finančné prostriedky vo výške 559,- eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver formou pravidelných 8 mesačných splátok vo výške 81,89 eur. Tento svoj záväzok splácať úver riadne a včas žalovaný nespĺnil. Keďže je žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si žalobca aj úroky z omeškania.

Na nariadené pojednávanie sa nedostavil žalobca ani žalovaný. Žalovaný a jeho právny zástupca svoju neúčast' na pojednávaní vopred ospravedlnil a žiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, úverovými zmluvnými podmienkami, oznámením o postúpení pohľadávky, výzvou k úhrade dlhu - pokusom o zmier, výpisom z obchodného registra, vyjadrením žalobcu a zistil tento skutkový stav.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.09.2013, právny predchodca žalobcu Home Credit Slovakia a.s., postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu.

Dňa 22.12.2012 účastníci uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver, a to účelový úver na kúpu tovaru, ktorého predajná cena bola 559,- eur. Žalovaný sa ho zaviazal uhradiť pravidelnými 8 mesačnými splátkami po 81,89 eur splatnými vždy do 30. dňa v mesiaci, s dátumom prvej splátky 22.01.2013, dohodnutou úrokovou sadzbou 41,28 % a s priemernou RPMN 40,6 %. Žalovaný sa teda zaviazal vrátiť žalobcovi spolu 655,12 eur. Neoddeliteľnou súčasťou uvedenej úverovej zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky spoločnosti HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s.

Podľa tvrdenia žalobcu, žalovaný uhradil celkom 245,67 eur z celkového dlhu 559,- eur.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“); spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

V danej veci súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 22.12.2012 uzatvorená zmluva, ktorou právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 559,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 8 mesačnými splátkami po 81,89 eur, spolu sa teda zaviazal vrátiť sumu 655,12 eur. Ďalej súd mal za preukázané, že uvedený úver bol žalovanému poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 41,28 % a priemernej RPMN 40,6 %.

V tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je zaplatenie pohľadávky z poskytnutého úveru a jedná sa o spotrebiteľský právny vzťah.

Súd má za to, že takto dojednaná výška úrokov ako odmena za poskytnutý úver vo výške 41,28 % ročne je v nepomere v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných v obchodných bankách. Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v percentách vypočítaných podľa Nariadenia (EC) No 63/2002 ECB, bola priemerná úroková miera z úverov do 1 roka v čase uzavretia zmluvy o úvere v hodnote 9,23 % ročne (viď príloha súdneho spisu).

Peňažné úvery sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver. V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena odplatu, ktorá v percentuálnom vyjadrení predstavuje celkove výšku 41,28 % ročne. Táto je však niekoľkonásobne vyššia, ako obvyklá priemerná výška úrokov poskytovaných v obchodných bankách pri obdobných úveroch v danom období. Z tohto dôvodu takéto dojednania v zmluve o úvere o takejto vysokej zmluvnej odmene považuje súd v súlade s už ustálenou judikatúrou pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka sa jedná v tejto časti o neplatný právny úkon a ide o absolútnu neplatnosť na ktorú súd prihliada ex offio. Neprimeraná a preto odporujúca dobrým mravom je taká výška odmeny, resp. úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám ktoré uplatňujú banky pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek. Uvedený právny názor je v zhode aj s právnym názorom už vyjadreným napríklad v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012 sp. zn. 5Cdo/26/2011.

Takáto výška ročnej úrokovej sadzby viac ako 4-násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu za spotrebiteľské úvery poskytované bankami v čase uzatvorenia zmluvy (čl. 39), a preto je neplatná aj podľa § 53 ods. 6 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na judikát Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2011, ide o absolútnu neplatnosť dohody o úrokoch, tieto sú neplatné v celom rozsahu a nie je možné ich teda modifikovať. Obdobne právne už súdy rozhodovali, a to napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo 7.5.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04 z 15.12.2004, rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 z 12.10.2011, 3Co/67/2012 z 24.10.2012.

Keďže žalovaný vrátil doteraz len sumu 245,67 eur, no reálne mu poskytol právny predchodca žalobcu sumu 559,- eur, rozdiel 313,33 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je povinný vydať žalobcovi. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona

povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 313,33 eur, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prejednávannej veci mal žalobca úspech čiastočný, pretože súd jeho návrhu vyhovel len v časti o zaplatenie 313,33 eur (67 %), čo je súčasne neúspechom žalovaného. Žalobca bol vo veci úspešnejší a patrí mu náhrada trov konania po odpočítaní úspechu žalovaného od jeho úspechu, a to v rozsahu 33 % z celkových trov konania, ktoré by mu patrili pri plnom úspechu. Tie predstavuje zaplatený súdny poplatok vo výške 28,- eur a trovy právneho zastúpenia v sume 98,98 eur (dva úkony právnej služby 2x 33,20 eur - prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na vydanie platobného rozkazu, 2x režijný paušál - 2x 8,04 eur a DPH 20 %). Súd preto priznal sumu 9,24 eur ako pomernú časť trov za zaplatený poplatok a sumu 32,66 eur ako pomernú časť trov právneho zastúpenia, spolu trovy konania v sume 41,90 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).